

eul_wid: fsw-ac

Καλλισθένης ὁ Ὀλύνθιος · Callisthenes of Olynthus

Historical and Encomiastic Fragments

Ἀποσπάσματα

Period: Κλασική Classical
Dialect: Ἀττική Attic (frg)
Domain: Ἱστορία History
Format: Συναγωγή Collection

2b, 124, F¹ 1 ATHEN. XIII 10 p. 560 BC: καὶ ὁ Κρισαικὸς δὲ πόλεμος ὀνομαζόμενος, ὥς φησι Καλλισθένης ἐν τῷ Περὶ τοῦ Ἱεροῦ πολέμου, ὅτε Κιρραῖοι πρὸς Φωκεῖς ἐπολέμησαν, δεκαέτης ἦν, ἀρπασάντων Κιρραίων τὴν Πελάγοντος τοῦ Φωκέως θυγατέρα Μεγιστῶ καὶ τὰς Ἀργείων θυγατέρας ἐπανιούσας ἐκ τοῦ Πυθικοῦ ἱεροῦ. δεκάτῳ δὲ ἔτει ἐάλω καὶ ἡ Κίρρα.

2b, 124, F² 2 Didym. zu Demosth. V 64: ἀλλὰ γὰρ καὶ Καλλισθένης [ἐγκώμιον] τι συντάξας περὶ αὐτοῦ (sc. Ἑρμίου) πολλὰ τε λέγει ἄλλα καὶ [ταυ]τί· « οὐ μόνον τοι [οὗτος ἐγίγνετο ἐκτὸς] κινδύνῳ, ἀλλὰ καὶ πλησίον [γενόμενος αἰεὶ ὁ] μοις ὧν διετέλεσεν. καὶ μέγιστον δὴ πού τοι τεκμήριον ἔδωκε τῆς ἀρετῆς ἐν αὐτοῖς [τοῖς τελευτήσασιν] οἱ μὲν γὰρ βάρβαροι θεωροῦντες [ἀγόμενον] ἐξεπλήττοντο τὴν ἀνδρείαν, ὁ δὲ [ἐ] βασιλεὺς π(αρὰ) τ(ῶν) φίλων οὐδὲν ἀνέκρ[ι]νονόμενος ἕτερον ἄλλ' ἢ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούων, ἀγασθεὶς τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν βεβαιότητα τῶν τρόπων, διανοήθη μὲν αὐτὸν ὅλως ἀφεῖναι, νομίζων γενόμενον αὐτῷ φίλον πάντων ἔσεσθαι χρησιμώτατον. ἀντιπιπτόντων δὲ Βαγῶου καὶ Μέντορος διὰ τὸ φθονεῖν καὶ φοβεῖσθαι, μὴ πρωτεύσει μάλλον ὁ δ' αὐτῶν ἀφεθείς, ταύτην μὲν πάλιν μετεβάλετο τὴν γνώμην, δικάσων δὲ τῶν γιγνομένων παρ' [αὐτῷ] κακοπαθῶν ἄμοιρον αὐτὸν ἐποίησε δ[ιὰ τὴν] ἀρετὴν. ἡ μὲν οὖν τοιαύτη μετριότης ὑπῆρ[ξε παρὰ] τῶν ἐχθρῶν παραδοξ[οτάτη] κ(αὶ) π[ολὴν] παρὰ τὸν τῶν βαρβάρων τρόπον. ὁ δ' οὖν [τέλε]υτήσας ἐν μέλλων Φίλις [τον] πρὸς ἑαυτὸν [εἰσκαλεσάμενος] ἄλλ[ο] μ(έν) [οὐδὲν] εἶπε, ἐπ[ὶ] ἐσκή [ψε δ' αὐτῷ] πρὸς τοῦ [ς] φί[λους] καὶ τοῦ [ς] ἐταίρους [ἐπιστέλλειν], ὥς οὐδὲν ἀ[νάξιο]ν εἶ[η] φιλοσοφία [ς οὐδ' ἄ]σχημον διαπεπραγμένους. »

2b, 124, F³ 3 —VI 50: ἀλλὰ γὰρ ἔτι διαλλάττουσι καὶ περὶ τὴν σύλληψιν αὐτοῦ καὶ τὸν θάνατον. Ἑρμι[ππος] γὰρ ἐν τῷ Περὶ Ἀριστοτέλους β (IV) ἐν τοῖς δεσμοῖς φησιν αὐτὸν τελευτῆσαι, οἱ δ' ὑπ[ὸ] βασιλέως βασιανισθέντα ἀνασταυρωθῆναι, καθάπερ προέκκειται, οἱ [δὲ] αὐτὸν ἐκ .. ι ... αὐτὸν μὴδὲν τ[ῶν] Φιλίππῳ συνεγνωσμένων [ὁμο]λογήσαντα, καθάπερ ὁ Καλλισθένης.

2b, 124, F⁴ 4 Pollux IX 93: Θουκυδίδης (IV 52, 2) μὲν δὴ καὶ στατήρας τινὰς Φωκαίτας κέκληκεν. ἦν δέ τι καὶ νομίσματος εἶδος οὕτως ὀνομαζόμενον. φησὶ γοῦν ἐν τοῖς Ἀποφθέγμασιν ὁ Καλλισθένης ὑπ' Εὐβούλου τοῦ Ἀταρνεΐτου τὸν ποιητὴν Περσῖνον ἀμελούμενον εἰς Μιτυλήνην ἀπελθόντα θαυμάζοντι γράψαι, διότι τὰς Φωκαίδας, ἃς ἔχων ἦλθεν, ἥδιον ἐν Μιτυλήνῃ μᾶλλον ἢ ἐν Ἀτάρνῃ καταλλάττει.

2b, 124, F⁵ 5

Athen. VIII 43—45 p. 350 D—352 C: (lemma ἐκ τῶν Καλλισθένους Στρατονίκου Ἀπομνημονεύματα) ἀναγράφει δὲ καὶ τάδε μετὰ τὰ προειρημένα τοῦ Στρατονίκου ἀπομνημονευμάτων οὕτως· Στρατόνικος πρὸς τὸν Χρυσογόνου πατέρα λέγοντα ὅτι πάντα αὐτῷ ὑπάρχει οἰκεῖα—αὐτὸς μὲν γὰρ ἐργολάβος εἶναι, τῶν δὲ υἱῶν ὁ μὲν διδάξει, ὁ δὲ αὐλήσει—‘προσδεῖ γ’, ἔφη ὁ Στρατόνικος, ‘ἔτι ἐνός’. εἰπόντος δὲ ‘τίνοσ’; ‘θεάτρου’, ἔφη, ‘οἰκείου.’ (2) ἐρομένου δὲ τινος ὅ τι τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν περινοστεῖ, ἀλλ’ οὐκ ἐν μιᾷ πόλει διαμένει, παρὰ τῶν Μουσῶν ἔφη εἰληφέναι τέλος τοὺς Ἑλλήνας ἅπαντας, παρ’ ὧν πράττεσθαι μισθὸν ἀμουσίας. (3) τὸν Φάωνα δὲ ἔφη αὐλεῖν οὐχ ἁρμονίαν, ἀλλὰ τὸν Κάδμον. προσποιουμένου δὲ εἶναι Φάωνος αὐλητικοῦ καὶ ἔχειν φάσκοντος Μεγαροῖ χορόν, ‘ληρεῖς’, ἔφη, ‘ἐκεῖ μὲν γὰρ οὐκ ἔχεις, ἀλλ’ ἔχει.’ (4) μάλιστα δὲ θαυμάζειν ἔφη τὴν τοῦ σοφιστοῦ Σατύρου μητέρα, ὅτι ὄν οὐδεμία πόλις ἐνεγκεῖν οἶα τε δέκα ἡμέρας, ἐκείνη δέκα μῆνας ἤνεγκε. πυνθανόμενος δὲ ἐν Ἰλῖω ἐπιδημεῖν αὐτὸν ἐν τοῖς Ἰλιδίοις ‘αἰεῖ’, ἔφησεν, ‘Ἰλῖωι κακὰ.’ (5) Μυρνάκου δ’ αὐτῷ περὶ μουσικῆς διαμφισβητοῦντος οὐ προσέχειν αὐτῷ ἔφη, ὅτι ἀνώτερον τοῦ σφυροῦ λέγει. (6) τὸν δὲ φαῦλον ἱατρὸν ἀπαυθημερίζειν ἔφη ποιεῖν εἰς Αἶδου τοὺς θεραπευομένους. (7) ἀπαντήσας δὲ τινι τῶν γνωρίμων ὡς εἶδεν ἐσπογγισμένα τὰ ὑποδήματα καλῶς συνη <χθέ> σθη ὡς πράττοντι κακῶς, νομίζων οὐκ ἂν οὕτως ἐσπογγίσθαι καλῶς, εἰ μὴ αὐτὸς ἐσπόγγισεν. (8) ἐν Τειχιοῦντι δὲ τῆς Μιλήτου μιγάδων οἰκούντων ὡς ἑώρα πάντας τοὺς τάφους ξενικοὺς ὄντας ‘ἀπίωμεν’ ἔφη ‘παῖ· ἐνταῦθα γὰρ οἱ ξένοι ἐοίκασιν ἀποθνήσκειν, τῶν δ’ ἀστῶν οὐδεῖς’. (9) Ζήθου δὲ τοῦ κιθαριστοῦ διεξιόντος περὶ μουσικῆς, μόνωι δὲ <αὐτῷ> οὐκ ἔφη προσήκειν περὶ μουσικῆς λαλεῖν, ‘ὅς γε’ ἔφη ‘τὸ ἀμουσότατον τῶν ὀνομάτων εἴλου, εἰ σεαυτὸν ἀντ’ Ἀμφίονος Ζήθου καλεῖς’. (10) Μακεδόνα δὲ τινα κιθαρίζειν διδάσκων ἐκπικρανθεὶς ἐπὶ τῷ μηδὲν αὐτὸν ποιεῖν τῶν δεόντων, ‘εἰς Μακεδονίαν’ ἔφη. (11) πρὸς βαλανείωι ψυχρῷ καὶ φαύλῳ κεκοσμημένον ἰδὼν ἡρώιον λαμπρῶς ὡς ἐξῆλθεν λελουμένος κακῶς ‘οὐ θαυμάζω’ ἔφη ‘ὅτι πολλοὶ ἀνάκεινται πίνακες’, ἕκαστον γὰρ τῶν λουομένων ὡς σωθέντα ἀνατιθέναι. (12) ἐν Αἴνῳ δὲ ἔφη τοὺς μὲν ὀκτὼ μῆνας εἶναι ψῦχος, τοὺς δὲ τέτταρας χειμῶνα. (13) τοὺς δὲ Ποντικούς ἐκ τοῦ πολλοῦ ἦκειν πόντου, ὥσπερ ἐκ τοῦ ὀλέθρου. τοὺς δὲ Ῥοδίους ἐκάλει λευκοὺς Κυρηναίους καὶ μνηστήρων πόλιν· τὴν δ’ Ἡράκλειαν Ἀνδροκόρινθον· καὶ τὸ Βυζάντιον μασχάλην τῆς Ἑλλάδος· τοὺς δὲ Λευκαδίους ἐώλους Κορινθίους τοὺς δ’ Ἀμβρακιώτας Μεμβρακιώτας. (14) ἐκ τῆς δ’ Ἡρακλείας ὡς ἐξήκει τὰς πύλας καὶ περιεσκόπει, ἐρομένου τινὸς τί περισκοπεῖ, αἰσχύνεσθαι, ἔφη, μὴ ὀφθῆι, ὥσπερ ἐκ πορνείου ἐξιών. (15) ἰδὼν δ’ ἐν τῷ κύφωνι δεδεμένους δύο ‘ὡς μικροπολιτικόν’, ἔφη, ‘τὸ μὴ δύνασθαι συμπληρῶσαι’. (16) πρὸς δὲ ἁρμονικόν τινα, κηπουρὸν ὄντα πρότερον, ἀμφισβητοῦντ’ αὐτῷ περὶ ἁρμονίας ἔφη· ‘ἄρδοι τις ἦν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.’ (17) ἐν Μαρωνεῖαι δὲ συμπίνων τισὶν ἐθέλιν ἔφη γνῶναι κατὰ τίνα τόπον ἐστὶ τῆς πόλεως, ἐὰν κατακαλύψαντες ἄγωσιν· εἴθ’ ὡς ἦγον καὶ ἡρώτων, ‘κατὰ τὸ καπηλεῖον’ ἔφη, ὅτι καπηλεῖα <πάντα> ἐδόκει εἶναι ἢ Μαρωνεῖα. (18) τὸν δὲ Τηλεφάνην ἐπεὶ ἀναφυσᾶν ἤρχετο παρακατακείμενος, ‘ἄνω’ ἔφη ‘ὡς οἱ ἐρυγγάνοντες’. (19) τοῦ δὲ βαλανέως ἐν Καρδίαι ῥύμμα γῆν μοχθηρὰν καὶ ὕδωρ ἄλμυρόν παρέχοντος, πολιορκεῖσθαι ἔφη κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. (20) νικήσας δ’ ἐν Σικυῶνι τοὺς ἀνταγωνιστὰς ἀνέθηκεν εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον τρόπαιον ἐπιγράψας ‘Στρατόνικος ἀπὸ τῶν κακῶς κιθαριζόντων’. (21) αἰσαντος δὲ τινος, ἤρετο <τίνοσ> τὸ μέλος εἰπόντος δ’ ὅτι ‘Καρκίνου’, ‘πολύ γε μᾶλλον’ ἔφη ‘ἢ ἀνθρώπου’. (22) ἐν Μαρωνεῖαι δ’ ἔφη οὐ γίνεσθαι ἔαρ, ἀλλ’ ἀλέαν. (23) ἐν Φασήλιδι δὲ πρὸς τὸν παῖδα διαμφισβητοῦντος τοῦ βαλανέως περὶ τοῦ ἀργυρίου—ἦν γὰρ νόμος πλείονος λούειν τοὺς ξένους—‘ὦ μιανέ’ ἔφη ‘παῖ, παρὰ χαλκοῦν με μικροῦ Φασηλίτην ἐποίησας’. (24) πρὸς δὲ τὸν ἐπαινοῦντα, ἵνα λάβῃ τι, αὐτὸς ἔφη μείζων εἶναι πτωχός. (25) ἐν μικρᾷ δὲ πόλει διδάσκων ἔφη ‘αὕτη οὐ πόλις ἐστίν, ἀλλὰ μόλις’. (26) ἐν

Πέλλη δὲ πρὸς φρέαρ προσελθὼν ἠρώτησεν εἰ πότιμόν ἐστιν. εἰπόντων δὲ τῶν ἰμῶντων ἡμεῖς γε τοῦτο πίνομεν, οὐκ ἄρ' ἔφη πότιμόν ἐστιν. ἐτύγχανον δ' οἱ ἄνθρωποι χλωροὶ ὄντες. (27) ἐπακούσας δὲ τῆς Ὠδίνος τῆς Τιμοθέου εἰ δ' ἐργολάβον ἔφη ἔτικτεν καὶ μὴ θεόν, ποίας ἂν ἡφίει φωνάσ'. (28) Πολυίδου δὲ σεμνυνομένου ὡς ἐνίκησε Τιμόθεον ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Φιλωτᾶς, θαυμάζειν ἔφη, εἰ ἄγνοεῖς ὅτι αὐτὸς μὲν ψηφίσματα ποιεῖ, Τιμόθεος δὲ νόμος. (29) πρὸς Ἄρειον δὲ τὸν ψάλτην ὀχλοῦντά τι αὐτῶι <καὶ> 'κακόδαιμον' ἔφη, 'νακόδαιμον' ἔφη. (31) τοὺς δὲ Ῥοδίους <ὁ> αὐτὸς Στρατόνικος σπαταλῶνας καὶ θερμοπότας θεωρῶν ἔφη αὐτοὺς λευκοὺς εἶναι Κυρηναίους, καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ῥόδον ἐκάλει μνηστήρων πόλιν, χρώματι μὲν εἰς ἄσωτίαν διαλλάττειν ἐκείνων ἡγούμενος αὐτούς, ὁμοιότητι δ' εἰς καταφέρειαν ἡδονῆς τὴν πόλιν μνηστήρων εἰκάζων.

2b, 124, F⁶ SCHOL. APOLL. RHOD. I 1037: Καλλισθένης δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ Περίπλου κατ' ἔχθραν φησὶ τοὺς οἰκοῦντας τὴν Κύζικον ἐπιθέσθαι νυκτὸς τοῖς Ἀργοναύταις.

2b, 124, F⁷ SCHOL. APOLL. RHOD. II 672 τῆμος ἐρημαίης νήσου λιμέν' εἰσελάσαντες Θυνιάδος] Καλλισθένης δὲ ἐν τῷ Περίπλῳ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων φησὶ προσαγορεύεσθαι τὴν τε χώραν καὶ τὴν νῆσον Θυνιάδα, ὑπὸ δὲ τῶν βαρβάρων <Βι> Θυνίαν.

3b, 124, F^{7b} NATAL. COM. Myth. 9, 15 p. 1001 ed. Genev.: alii dicunt, inter quos fuit Callisthenes in Navigatione et Hecataeus de Hyperboreis (264 F 20), duos colles fuisse in Phrygia, qui Aures asini vocarentur, super quibus munitissima oppida condita fuerunt, e quibus latrones complures viatores et peregrinos adoriebantur. his locis cum arma Midas intulisset ac oppidis per vim potitus fuisset, obtruncatis eorum locorum latronibus, dictus est fabulose aures asini habere.

2b, 124, F⁸ ANON. i. Aristot. Eth. Nic. IV 8 [Comm. i. Arist. Gr. XX 189, 13]: ἱστορεῖ Καλλισθένης ἐν τῇ πρώτῃ (?) τῶν Ἑλληνικῶν, <ὅτι> Θηβαίων εἰς τὴν Λακωνικὴν ἐμβαλλόντων ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι πρὸς Ἀθηναίους περὶ συμμαχίας λέγοντες. καὶ ὅσα μὲν τοὺς Ἀθηναίους πεποιήκασιν οἱ Λακεδαιμόνιοι εὔ, τούτων ἐκόντες ἐπελανθάνοντο, ἃ δ' αὐτοὶ πρὸς Ἀθηναίων χρηστὰ ἐπεπόνθεισαν, τούτων ἐμέμνηντο, ὡς διὰ τούτων αὐτοὺς ἐπαζόμενοι πρὸς συμμαχίαν μᾶλλον.

2b, 124, F⁹ HARPOKR. s. Σφοδρίας ... στρατηγὸς Λακεδαιμονίων ... φησὶ δ' αὐτὸν ὁ Καλλισθένης ἐν β Ἑλληνικῶν εὐήθη τε εἶναι λίαν καὶ κοῦφον πρὸς τὰς ἐλπίδας.

2b, 124, F¹⁰ SCHOL. EURIP. Hek. 910: Καλλισθένης ἐν β τῶν Ἑλληνικῶν οὕτως γράφει: « ἑάλω μὲν ἡ Τροία Θαρρηλιῶνος μηνό ς , ὡς μὲν τινες τῶν ἱστορικῶ ν , ἰβ ἱσταμένο υ , ὡς δὲ ὁ τὴν Μικρὰν Ἰλιάδα , ἡ φθίνοντο ς . διορίζει γὰρ αὐτὸς τὴν ἄλωσιν φάσκων συμβῆναι τότε τὴν κατάληψιν , ἡνίκα ' νῦξ μὲν ἦν μέσο ς ἡ , λαμπρὰ δ ' ἐπέτελλε σελήνη ' . μεσονύκτιος δὲ μόνον τῇ ὀγδόῃ φθίνοντος ἀνατέλλε ι , ἐν ἄλλῃ δ ' ο ὕ . »

2b, 124, F^{10b} PLUT. Camill. 19, 7: ἐνήνοχε δὲ καὶ ὁ Θαρρηλιῶν μὴν τοῖς βαρβάροις ἐπιδήλως ἀτυχίας· καὶ γὰρ Ἀλέξανδρος ἐπὶ Γρανικῷ τοὺς βασιλέως στρατηγούς Θαρρηλιῶνος ἐνίκησε, καὶ Καρχηδόνιοι περὶ Σικελίαν ὑπὸ Τιμολέοντος ἡττῶντο τῇ ἐβδόμῃ φθίνοντος, περὶ ἣν δοκεῖ καὶ τὸ Ἴλιον ἄλῶναι [Θαρρηλιῶνος], ὡς Ἐφορος (70 F 226) καὶ Καλλισθένης καὶ Δαμάστης (5 F 7) καὶ Φύλαρχος (81 F 74) ἱστορήκασιν.

2b, 124, F¹¹ STEPH. BYZ. s. Τεγύρα· πόλις Βοιωτίας, ἐν ἣ Ἀπόλλωνά φασι γεννηθῆναι Καλλισθένης ἐν γ τῶν Ἑλληνικῶν εἶναι μαντεῖά φησι « τὸ μὲν Ἰσμήνιον ἐν Θήβαι ς , τὸ δὲ Τροφώνιον ἐν Λεβαδείᾳ ι , τὸ δὲ ἐν Ἀβαῖς λεγόμενον ἐν Φωκεῦ ι , τὸ δὲ κυριώτερον ἐν Δελφοῖ ς , ὃ καὶ μάλιστα φασι μεμαρτυρηκέναι τὴν ἐν Τεγύραι * * . »

- 2b, 124, F 12 JOHANN. LYD. De mens. IV 107 p. 146, 16 Wü: ἀλλὰ καὶ Θρασυάλκης ὁ Θάσιος (24 a Diels) τοὺς ἐτησίους φησὶν ἐξωθεῖν τὸν Νεῖλον· τῆς γὰρ Αἰθιοπίας ὑψηλοῖς παρὰ τὰ καθ' ἡμᾶς ὄρεσι διεζωσμένης ὑποδεχομένης τε τὰς νεφέλας πρὸς τῶν ἐτησίων ὠθουμένας ἐκδιδόναι τὸν Νεῖλον. ὡς καὶ Καλλισθένης ὁ Περιπατητικὸς ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ τῶν Ἑλληνικῶν φησιν, ἑαυτὸν συστρατεύσασθαι Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνι καὶ γενόμενον ἐπὶ τῆς Αἰθιοπίας εὐρεῖν τὸν Νεῖλον ἐξ ἀπείρων ὄμβρων κατ' ἐκείνην γενομένων καταφερόμενον.
- 2b, 124, F 12 STRABON XVII 1, 5: φησὶ γὰρ (sc. Ποσειδώνιος 87 F 79) Καλλισθένη λέγειν τὴν ἐκ τῶν ὄμβρων αἰτίαν τῶν θερινῶν, παρὰ Ἀριστοτέλους λαβόντα, ἐκείνον δὲ παρὰ Θρασυάλκου τοῦ Θασίου (τῶν ἀρχαίων δὲ φυσικῶν εἰς οὗτος), ἐκείνον δὲ παρ' ἄλλου, τὸν δὲ παρ' Ὀμήρου διυπετέα φάσκοντος τὸν Νεῖλον (Od. δ 477) 'ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτῳ διυπετέος ποταμοῖο'.
- 2b, 124, F 12 ANON. FLOR. Περὶ τῆς τ. Ν. ἀναβ. (Athen. I 130, 30 Mein): Καλλισθένης δ' ὁ ἱστοριογράφος πρὸς τὰ μικρῶι πρότερον εἰρημένα ὑπ' Ἀναξαγόρου τε καὶ Εὐριπίδου ἀντεῖπεν. αὐτὸς δὲ τὴν αὐτοῦ γνώμην φησὶν, ὕδατων πολλῶν καὶ λαμπρῶν γινομένων κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν κατὰ τὰς τοῦ Κυνὸς ἀνατολὰς ἕως τῆς ἐπιτολῆς Ἀρκτοῦρου, καθ' οὓς χρόνους καὶ οἱ ἐτησαὶ πνέουσιν ἄνεμοι· τούτους γάρ φησι τοὺς ἀνέμους μάλιστα τὰ νέφη φέρειν πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν· ὧν καὶ προσπιπτόντων πρὸς τὰ ὄρη καταρρήγνυσθαι πολὺ πλῆθος ὕδατος, ἀφ' οὗ τὸν Νεῖλον ἀναβαίνειν.
- 2b, 124, F 13 ATHEN. X 75 p. 452 A B: τοιοῦτόν τι καὶ Καλλισθένης ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς φησιν, ὡς Ἀρκάδων πολιορκούντων Κρῶμμον— πολίχνιον δ' ἐστὶν ἰδρυμένον πλησίον Μεγάλης πόλεως— Ἰππόδαμος ὁ Λάκων εἰς ὧν τῶν πολιορκουμένων διεκελεύετο τῷ παρὰ Λακεδαιμονίων πρὸς αὐτοὺς ἦκοντι κήρυκι, δηλῶν ἐν αἰνιγμῶι τὴν περὶ αὐτοὺς κατάστασιν, ἀπαγγέλλειν τῇ μητρὶ λύεσθαι τὸ γύναιον δέχ' ἡμερῶν τὸ ἐν Ἀπολλωνίῳ δεδεμένον, ὡς οὐκ ἔτι λύσιμον ἐσόμενον ἐὰν αὗται παρέλθωσι. καὶ διὰ ταύτης τῆς γνώμης ἐμήνυνεν σαφῶς τὸ μήνυμα. αὕτη γάρ ἐστιν ἐν τῷ Ἀπολλωνίῳ παρὰ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος θρόνον διὰ γραφῆς ἀπομεμιμημένος Λιμὸς ἔχων γυναικὸς μορφήν. φανερόν οὖν ἐγένετο πᾶσιν ὅτι δέκα ἡμέρας ἔτι καρτερῆσαι δύνανται οἱ πολιορκούμενοι διὰ τὸν λιμόν. συνέντες οὖν οἱ Λάκωνες τὸ λεχθὲν ἐβοήθησαν κατὰ κράτος τοῖς ἐν τῇ Κρῶμνῃ.
- 2b, 124, F 14 STRABON XVII 1, 43: διόπερ καὶ τὸ ἐν Ἀμμωνίῳ σχεδὸν τι ἐκλείπεται χρηστήριον, πρότερον δὲ ἐτετίμητο. δηλοῦσι δὲ μάλιστα τοῦτο οἱ τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις ἀναγράψαντες, προστιθέντες μὲν πολὺ καὶ τὸ τῆς κολακείας εἶδος, ἐμφαίνοντες δὲ τι καὶ πίστεως ἄξιον. ὁ γοῦν Καλλισθένης φησὶ τὸν Ἀλέξανδρον φιλοδοξῆσαι μάλιστα ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ χρηστήριον, ἐπειδὴ καὶ Περσέα ἤκουσε πρότερον ἀναβῆναι καὶ Ἡρακλέα. ὀρμήσαντα δ' ἐκ Παραιτονίου, καίπερ νότων ἐπιπεσόντων, βιάσασθαι· πλανώμενον δ' ὑπὸ τοῦ κονιορτοῦ σωθῆναι γενομένων ὄμβρων καὶ δυεῖν κοράκων ἡγησαμένων τὴν ὁδόν, ἥδη τούτων κολακευτικῶς λεγομένων. τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ἐξῆς· μόνῳ γὰρ δὴ τῷ βασιλεῖ τὸν ἱερέα ἐπιτρέψαι παρελθεῖν εἰς τὸν νεῶ μετὰ τῆς συνήθους στολῆς, τοὺς δ' ἄλλους μετενδῦναι τὴν ἐσθῆτα· ἔξωθέν τε τῆς θεμιστείας ἀκροάσασθαι πάντας πλὴν Ἀλεξάνδρου, τοῦτον δ' ἔνδοθεν. εἶναι <δὲ> οὐχ ὥσπερ ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις τὰς ἀποθεσπίσεις διὰ λόγων, ἀλλὰ νεύμασι καὶ συμβόλοις τὸ πλεόν, ὡς καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἢ καὶ κυανέησιν ἐπ' ὄφρ' οὐ νεῦσε Κρονίων', τοῦ προφήτου τὸν Δία ὑποκριναμένου· τοῦτο μέντοι ῥητῶς εἰπεῖν τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν βασιλέα ὅτι εἴη Διὸς υἱός. προστραγωιδεῖ δὲ τούτοις ὁ Καλλισθένης, ὅτι τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἐν Βραγχίδαις μαντεῖον ἐκλελοιπός, ἐξ ὅτου τὸ ἱερὸν ὑπὸ τῶν Βραγχιδῶν σεσύλητο ἐπὶ Ξέρξῳ περσισάντων, ἐκλελοιπυίας δὲ καὶ τῆς κρήνης, τότε ἢ τε κρήνη ἀνάσχοι καὶ μαντεῖα πολλὰ οἱ Μιλησίων πρέσβεις κομίσαιεν εἰς Μέμφιν περὶ τῆς ἐκ Διὸς γενέσεως τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς ἐσομένης περὶ Ἀρβηλα νίκης καὶ τοῦ Δαρείου θανάτου καὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι νεωτερισμῶν. περὶ δὲ τῆς εὐγενείας καὶ τὴν

Ἐρυθραίαν Ἀθηναίδα φησὶν ἀνειπεῖν· καὶ γὰρ ταύτην ὁμοίαν γενέσθαι τῇ παλαιᾷ Σιβύλλῃ τῇ Ἐρυθραίᾳ. τὰ μὲν δὴ τῶν συγγραφέων τοιαῦτα.

2b, 124, F 14⁵ PLUT. Alex. 27: ... κόρακες ἐκφανεῖς ὑπελάμβανον τὴν ἡγεμονίαν τῆς πορείας, ἐπομένων μὲν ἔμπροσθεν πετόμενοι καὶ σπεύδοντες, ὕστεροῦντας δὲ καὶ βραδύνοντας ἀναμένοντες. ὃ δὲ ἦν θαυμασιώτατον, ὥς Καλλισθένης φησί, ταῖς φωναῖς ἀνακαλούμενοι τοὺς πλανωμένους νύκτωρ καὶ κλάζοντες εἰς ἵχνος καθίστασαν τῆς πορείας.

2b, 124, F 15⁵ PLUT. Kim. 12, 5: Ἐφορος (70 F 192) μὲν οὖν Τιθραύστην φησὶ τῶν βασιλικῶν νεῶν ἄρχειν καὶ τοῦ πεζοῦ Φερενδάτην, Καλλισθένης δ' Ἀριομάνδην τὸν Γωβρύου κυριώτατον ὄντα τῆς δυνάμεως παρὰ τὸν Εὐρυμέδοντα ταῖς ναυσὶ παρορμεῖν, οὐκ ὄντα μάχεσθαι τοῖς Ἑλλησι πρόθυμον, ἀλλὰ προσδεχόμενον ὀγδοήκοντα ναῦς Φοινίσσας ἀπὸ Κύπρου προσπλεύσας.

2b, 124, F 16⁵ PLUT. Kim. 13, 4: τοῦτο τὸ ἔργον οὕτως ἐταπείνωσε τὴν γνώμην τοῦ βασιλέως, ὥστε συνθέσθαι τὴν περιβόητον εἰρήνην ἐκείνην, ἵππου μὲν δρόμον αἰεὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀπέχειν θαλάσσης, ἔνδον δὲ Κυανέων καὶ Χελιδονίων μακρᾷ νηὶ καὶ χαλκεμβόλῳ μὴ πλέειν. καίτοι Καλλισθένης οὗ φησι ταῦτα συνθέσθαι τὸν βάρβαρον, ἔργῳ δὲ ποιεῖν διὰ φόβον τῆς ἥττης ἐκείνης· καὶ μακρὰν οὕτως ἀποστῆναι τῆς Ἑλλάδος, ὥστε πεντήκοντα ναυσὶ Περικλέα καὶ τριάκοντα μόναις Ἐφιάτην ἐπέκεινα πλεῦσαι Χελιδονίων καὶ μηδὲν αὐτοῖς ναυτικὸν ἀπαντῆσαι παρὰ τῶν βαρβάρων.

2b, 124, F 17⁵ HARP. SUID. PHOT. BEROL. s. ἀναγκαῖον· ἀντὶ τοῦ δεσμοτήριον Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἑρμῶνα (XIII 1 S) καὶ Ξενοφῶν Ἑλληνικαῖς (V 4, 8; 14). Καλλισθένης δὲ ἀνώγεων εἶπεν, ὃ δεῖ μᾶλλον λέγεσθαι.

2b, 124, F 18⁵ PLUT. PELOP. 17: ἦσαν δὲ δύο μόραι Λακεδαιμονίων (bei Tegyra). τὴν δὲ μόραν Ἐφορος (70 F 210) μὲν ἄνδρας εἶναι πεντακοσίους φησί, Καλλισθένης δ' ἑπτακοσίους, ἄλλοι δὲ τινες ἑνακοσίους, ὧν Πολύβιος ἐστίν.

2b, 124, F 19⁵ SENECA Nat. Q. VI 23: rara terrae natura est multumque habens vacui; per has raritates spiritus fertur, qui, ubi maior influxit nec emittitur, concutit terram. (2) haec placet et aliis ... causa hanc etiam Callisthenes probat (4) hic Callisthenes in libris, quibus describit, quemadmodum Helice Burisque mersae sint, quis illas casus in mare vel in illas mare immiserit, dicit « spiritus intrat terram per occulta foramina, quemadmodum ubique, ita et sub mari; deinde, cum obstructus ille est trames, per quem descenderat, reditum autem illi a tergo resistens aqua abstulit; huc et illuc refertur et sibi ipse occurrens terram labefactat. ideo frequentissime mari apposita vexantur et inde Neptuno haec assignata est maris movendi potentia. quisquis primas litteras didicit, scit illum apud Homerum Ἐνοσίχθονα vocari. »

2b, 124, F 20⁵ —VI 26, 3: Callisthenes et alio tempore ait hoc accidisse. « inter multa » inquit « prodigia, quibus denuntiata est duarum urbium Helices et Buris eversio, fuere maxime notabilia columna ignis immensi et Delos agitata. » quam ideo stabilem videri vult, quia mari inposita sit habeatque concavas rupes et saxa pervia, quae dent deprehenso aeri reditum: ob hoc et insulas esse certioris soli urbesque eo tutiores, quo propius ad mare accesserint.

2b, 124, F 21⁵ SENECA Nat. Q. VII 5, 3: Charmander quoque in eo libro, quem de cometis composuit, ait Anaxagorae visum grande insolitumque caelo lumen magnitudine amplae trabis, et id per multos dies fulsisse. talem effigiem ignis longi fuisse Callisthenes tradit, antequam Burin et Helicen mare absconderet. (4) Aristoteles (meteor. I 6, 10) ait non trabem illam, sed cometen fuisse; ceterum ob nimium <solis> ardorem non apparuisse sparsum ignem, sed procedente tempore, cum iam minus flagraret, redditam suam cometae faciem. in quo igne multa quidem

fuerunt digna quae notarentur, nihil tamen magis quam quod, ut ille fulsit in caelo, statim supra Burin et Helicen mare fuit. (5) numquid ergo Aristoteles non illam tantum sed omnes trabes cometas esse credebat hanc habentes differentiam, quod his continuus ignis est, ceteris sparsus? trabes enim flammam aequalem habent nec ullo loco intermissam aut languidam, in ultimis vero partibus coactam, qualem fuisse in illa, de qua modo rettuli, Callisthenes tradit.

2b, 124, F 22a CIC. De div. I 74—76: quid? Lacedaemoniis paulo ante Leutricam calamitatem quae significatio facta est, cum in Herculis fano arma sonuerunt Herculisque simulacrum multo sudore manavit. at eodem tempore Thebis, ut ait Callisthenes, in templo Herculis valvae clausae repagulis subito se ipsae aperuerunt, armaque quae fixae in parietibus fuerant ea sunt humi inventa. cumque eodem tempore apud Lebadiam Trophonio res divina fieret, gallos gallinaceos in eo loco sic adsidue canere coepisse, ut nihil intermitterent; tum augures dixisse Boeotios Thebanorum esse victoriam, propterea quod avis illa victa silere soleret, canere si vicisset. (75) eademque tempestate multis signis Lacedaemoniis Leutricae pugnae calamitas denuntiabatur. namque et in Lysandri, qui Lacedaemoniorum clarissimus fuerat, statua quae Delphis stabat, in capite corona subito exstitit ex asperis herbis et agrestibus; stellaeque aureae, quae Delphis erant a Lacedaemoniis positae post navalem illam victoriam Lysandri, qua Athenienses conciderunt, qua in pugna, quia Castor et Pollux cum Lacedaemoniorum classe visi esse dicebantur, eorum insignia deorum, stellae aureae quas dixi Delphis positae paulo ante Leutricam pugnam deciderunt neque repertae sunt. (76) maximum vero illud portentum isdem Spartiatis fuit, quod, cum oraculum a Iove Dodonaec petivissent de victoria sciscitantes legatique vas illud, in quo inerant sortes, collocavissent, simia, quam rex Molossorum in deliciis habebat, et sortes ipsas et cetera quae erant ad sortem parata disturbavit et aliud alio dissupavit. tum ea quae praeposita erat oraculo sacerdos dixisse dicitur de salute Lacedaemoniis esse, non de victoria cogitandum.

2b, 124, F 22b —II 54: multa ante Lacedaemoniorum malam pugnam in Leutricis a Callisthene commemorata dixisti; de quibus dicam equidem singulis, quoad videbitur sed dicendum etiam est de universis.

2b, 124, F 23 POLYB. IV 33: ὁ δὲ λόγος οὗτος ἔχει μὲν ἴσως καὶ διὰ τῶν πάλαι γεγονότων πίστιν. (2) οἱ γὰρ Μεσσήνιοι πρὸς ἄλλοις πολλοῖς καὶ παρὰ τὸν τοῦ Διὸς τοῦ Λυκαίου βωμὸν ἀνέθεσαν στήλην ἐν τοῖς κατ' Ἀριστομένην καιροῖς, καθάπερ καὶ Καλλισθένης φησὶν, γράψαντες τὸ γράμμα τοῦτο· (3) Πάντως ὁ χρόνος εὔρε δίκην ἀδίκῳ βασιλῇ, εὔρε δὲ Μεσσήνης σὺν Διὶ τὸν προδότην ῥηιδίως χαλεπὸν δὲ λαθεῖν θεὸν ἄνδρ' ἐπίορκον. χαῖρε, Ζεῦ βασιλεῦ, καὶ σάω Ἀρκαδίαν. (4) ἐπεὶ γὰρ τῆς αὐτῶν ἐστερήθησαν, οἰονεὶ περὶ δευτέρας πατρίδος, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, τοῖς θεοῖς εὐχόμενοι σώζειν τὴν Ἀρκαδίαν, τοῦτ' ἀνέθεσαν τὸ γράμμα. (5) καὶ τοῦτ' εἰκότως ἐποιοῦν· οὐ γὰρ μόνον αὐτοὺς Ἀρκάδες ὑποδεξάμενοι κατὰ τὴν ἔκπτωσιν τὴν ἐκ τῆς ἰδίας ὑπὸ τὸν Ἀριστομένειον πόλεμον ὁμεστίους ἐποίησαντο καὶ πολίτας, ἀλλὰ καὶ τὰς θυγατέρας ἐψηφίσαντο τοῖς ἐν ἡλικίᾳ διδόναι τῶν Μεσσηνίων. (6) πρὸς δὲ τούτοις ἀναζητήσαντες τὴν Ἀριστοκράτους τοῦ βασιλέως προδοσίαν ἐν τῇ μάχῃ τῇ καλουμένῃ περὶ τάφρον αὐτόν τ' ἀνεῖλον καὶ τὸ γένος αὐτοῦ πᾶν ἠφάνισαν. (7) οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ χωρὶς τῶν πάλαι τὰ τελευταῖα γεγονότα μετὰ τὸν Μεγάλῃς πόλεως καὶ Μεσσήνης συνοικισμὸν ἱκανὴν ἂν παράσχοι πίστιν (8) καθ' οὓς γὰρ καιροὺς τῆς περὶ Μαντίνειαν μάχης τῶν Ἑλλήνων ἀμφιδήριτον ἐχούσης τὴν νίκην διὰ τὸν Ἐπαμινώνδου θάνατον ἐκώλυον Λακεδαιμόνιοι μετέχειν τῶν σπονδῶν Μεσσηνίους, ἀκμὴν σφετεριζόμενοι ταῖς ἐλπίσι τὴν Μεσσηνίαν, (9) ἐπὶ τοσοῦτο διέσπευσαν Μεγαλοπολίται καὶ πάντες οἱ κοινωνοῦντες Ἀρκάδων τῆς αὐτῶν συμμαχίας ὥστε Μεσσηνίους

μὲν ὑπὸ τῶν συμμάχων προσδεχθῆναι καὶ μετασχεῖν τῶν ὀρκῶν καὶ διαλύσεων,
Λακεδαιμονίους δὲ μόνους ἐκσπόνδους γενέσθαι τῶν Ἑλλήνων.

2b, 124, F 24 STRABON VIII 4, 10: ** καὶ γὰρ εἶναί φησιν (sc. Τυρταῖος) ἐκεῖθεν ἐν τῇ ἐλεγείᾳ ἦν ἐπιγράφουσιν Εὐνομίαν· Ἀὐτὸς γὰρ Κρονίων, καλλιστεφάνου πόσις Ἥρης, Ζεὺς Ἡρακλείδαις τήνδε δέδωκε πόλιν· οἷσιν ἅμα προλιπόντες Ἐρινεὸν ἠνεμόεντα, εὐρεῖαν Πέλοπος νῆσον ἀφικόμεθα· ὥστ' ἢ ταῦτα ἠκύρωται τὰ ἐλεγείᾳ ἢ Φιλοχόρῳ (III) ἀπιστητέον τῷ φήσαντι Ἀθηναῖόν τε καὶ Ἀφιδναῖον, καὶ Καλλισθένι καὶ ἄλλοις πλείοσι τοῖς εἰποῦσιν ἐξ Ἀθηνῶν ἀφικέσθαι, δεηθέντων Λακεδαιμονίων κατὰ χρησμόν, ὃς ἐπέταττε παρὰ Ἀθηναίων λαβεῖν ἡγεμόνα.

2b, 124, F 25 —XIII 1, 59: ἡ μὲν τοίνυν ἐκλειφθεῖσα ὑπ' αὐτῶν (sc. τῶν Λελέγων) πόλις Πήδασος οὐκέτ' ἐστίν· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῶν Ἀλικαρνασέων τὰ Πήδασα ὑπ' αὐτῶν ὀνομασθέντα ἦν πόλις, καὶ ἡ νῦν χώρα Πηδασίς λέγεται. φασὶ δ' ἐν αὐτῇ καὶ ὀκτὼ πόλεις ὠικίσθαι ὑπὸ τῶν Λελέγων πρότερον εὐάνδρησάντων, ὥστε καὶ τῆς Καρίας κατασχεῖν τῆς μέχρι Μύνδου καὶ Βαργυλίων καὶ τῆς Πισιδίας ἀποτεμέσθαι πολλήν. ὕστερον δ' ἅμα τοῖς Καρσί στρατευόμενοι κατεμερίσθησαν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἠφανίσθη τὸ γένος. τῶν δ' ὀκτὼ πόλεων τὰς ἑξ Μάυσωλος εἰς μίαν τὴν Ἀλικαρνασσὸν συνήγαγεν, ὡς Καλλισθένης ἱστορεῖ, Συάγγελα δὲ καὶ Μύνδον διεφύλαξε.

2b, 124, F 26 PLUT. Ages. 34, 1: οἰκίζομένης δὲ Μεσσήνης ... χαλεπῶς δὲ καὶ βαρέως πρὸς τὸν Ἀγησίλαον εἶχον (sc. οἱ Λακεδαιμόνιοι) ... (2) διὸ καὶ προτεινομένην ὑπὸ τῶν Θηβαίων τὴν εἰρήνην ὁ Ἀγησίλαος οὐκ ἐδέξατο. μὴ βουλόμενος δὲ τῷ λόγῳ προέσθαι τοῖς ἔργῳ κρατοῦσι τὴν χώραν, ἀλλὰ φιλονικῶν, ἐκείνην μὲν οὐκ ἀπέλαβε, μικροῦ δὲ τὴν Σπάρτην προσαπέβαλε καταστρατηγηθεῖς. (3) ἐπεὶ γὰρ οἱ Μαντινεῖς αὖθις ἀπέστησαν τῶν Θηβαίων καὶ μετεπέμποντο τοὺς Λακεδαιμονίους, αἰσθόμενος ὁ Ἐπαμεινώνδας τὸν Ἀγησίλαον ἐξεστρατευμένον μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ προσιόντα, λαθὼν τοὺς Μαντινεῖς ἀνέζευξε νυκτὸς ἐκ Τεγέας ἄγων ἐπ' αὐτὴν τὴν Λακεδαίμονα τὸ στράτευμα· καὶ μικρὸν ἐδέησε παραλλάξας τὸν Ἀγησίλαον ἔρημον ἐξαίφνης καταλαβεῖν τὴν πόλιν. (4) Εὐθύνου δὲ Θεσπιέως, ὡς Καλλισθένης φησὶν, ὡς δὲ Ξενοφῶν (Hell. VII 5, 10), Κρητὸς τινος, ἐξαγγείλαντος τῷ Ἀγησιλάῳ, ταχὺ προπέμψας ἵππεά τοις ἐν τῇ πόλει φράσσοντα μετ' οὐ πολὺ καὶ αὐτὸς παρῆλθεν εἰς τὴν Σπάρτην.

2b, 124, F 27 TERTULLIAN. De an. 46: Balalirem Illyricum a Molossis usque Macedoniam ex somnio dominatum de Callisthene disco.

2b, 124, F 28 STRABON XIII 1, 13: ἐκαλεῖτο δὲ ἡ χώρα αὕτη Ἀδράστεια καὶ Ἀδραστείας πεδίον, κατὰ ἔθος τι οὕτω λεγόντων τὸ αὐτὸ χωρίον διττῶς, ὡς καὶ Θήβην καὶ Θήβης πεδίον καὶ Μυγδονίαν καὶ Μυγδονίας πεδίον. φησὶ δὲ καὶ Καλλισθένης ἀπὸ Ἀδράστου βασιλέως, ὃς πρῶτος Νεμέσεως ἱερὸν ἰδρύσατο, καλεῖσθαι Ἀδράστειαν.

2b, 124, F 29 —XIII 4, 8: φησὶ δὲ Καλλισθένης ἀλῶναι τὰς Σάρδεις ὑπὸ Κιμμερίων πρῶτον, εἴθ' ὑπὸ Τρηρῶν καὶ Λυκίων, ὅπερ καὶ Καλλῖνον δηλοῦν τὸν τῆς ἐλεγείας ποιητὴν (F 5 B), ὕστατα δὲ τὴν ἐπὶ Κύρου καὶ Κροίσου γενέσθαι ἄλῳσιν. λέγοντος δὲ τοῦ Καλλίνου τὴν ἔφοδον τῶν Κιμμερίων ἐπὶ τοὺς Ἡσιονῆας γεγενῆσθαι, καθ' ἣν αἱ Σάρδεις ἐάλωσαν, εἰκάζουσιν οἱ περὶ τὸν Σκήψιον (V)

2b, 124, F 30 —XIV 1, 7: ἡτύχησε δ' ἡ πόλις (sc. Μίλητος) ἀποκλείσασα Ἀλέξανδρον καὶ βίαι ληφθεῖσα, καθάπερ καὶ Ἀλικαρνασσός· ἔτι δὲ πρότερον ὑπὸ Περσῶν· καὶ φησὶ γε Καλλισθένης ὑπ' Ἀθηναίων χιλίαις δραχμαῖς ζημιωθῆναι Φρύνιχον τὸν τραγικόν, διότι δρᾶμα ἐποίησε Μιλήτου ἄλῳσιν ὑπὸ Δαρείου.

2b, 124, F 31 SCHOL. T EUST. HOM. Il. N 29: ὅπου γε Καλλισθένης τὸ Παμφύλιον πέλαγος Ἀλεξάνδρου παριόντος εἰ καὶ μὴ γηθόσυνον διαστῆναι, ὡς ἐν Ὀδοποιίᾳ, ἀλλ' ἐξυπαναστῆναι λέγει

αἰσθόμενον οἶον τῆς ἐκείνου πορείας καὶ οὐδ' αὐτὸ ἀγνοῆσαι τὸν ἄνακτα, ἵνα ἐν τῷ ὑποκυρτοῦσθαί πως δοκῇ προσκυνεῖν.

2b, 124, F 32 STRABON XIV 4, 1: φασὶ δ' ἐν τῷ μεταξὺ Φασηλίδος καὶ Ἀτταλείας δεικνυσθαι Θήβην τε καὶ Λυρνησόν, ἐκπεσόντων ἐκ τοῦ Θήβης πεδίου (F 28) τῶν Τρωικῶν Κιλικίων εἰς τὴν Παμφυλίαν ἐκ μέρους, ὡς εἶρηκε Καλλισθένης.

2b, 124, F 33 —XIII 4, 6: Καλλισθένης δ' ἐγγὺς τοῦ Καλυκάδου καὶ τῆς Σαρπηδόνης ἄκρας παρ' αὐτὸ τὸ Κωρύκιον ἄντρον εἶναι τοὺς Ἀρίμους, ἀφ' ὧν τὰ ἐγγὺς ὄρη λέγεσθαι Ἄριμα.

2b, 124, F 34 Phot. Suid. s. Σαρδαναπάλους· ἐν β Περσικῶν δύο φησὶ γεγονέναι <Ἑλλάνικος (4 F 63), ὡσαύτως δὲ καὶ> Καλλισθένης, ἓνα μὲν δραστήριον καὶ γενναῖον, ἄλλον δὲ μαλακόν. ἐν Νίνω δ' ἐπὶ τοῦ μνήματος αὐτοῦ τοῦτ' ἐπιγέγραπται· Ἀνακунδαράξου παῖς Ταρσόν τε καὶ Ἀγχιάλην ἔδωκεν ἡμέρηι μιῇ. ἔσθιε πῖνε ὄχευε, ὡς τά γε ἄλλα οὐδὲ τούτου ἐστὶν ἄξια, τουτέστι τοῦ τῶν δακτύλων ἀποκροτήματος. τὸ γὰρ ἐφεστὸς τῷ μνήματι ἄγαλμα ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἔχον τὰς χεῖρας πεποιήται ὡς ἂν ἀποληκοῦν τοῖς δακτύλοις. ταῦτό καὶ ἐν Ἀγχιάλω τῇ πρὸς Ταρσῶι ἐπιγέγραπται, ἥτις νῦν καλεῖται Ζεφύριον.

2b, 124, F 35 POLYB. XII 17—22: (T 29) λέγω δὲ περὶ τῆς ἐν Κιλικίᾳ γενομένης Ἀλέξανδρῳ πρὸς Δαρεῖον (s c . παρατάξεω ς) , ἐν ἣι φησι μὲν Ἀλέξανδρον ἤδη διαπεπορευθῆναι τὰ στενὰ καὶ τὰς λεγομένας ἐν τῇ Κιλικίᾳ Πύλα ς , Δαρεῖον δὲ χρησάμενον τῇ διὰ τῶν Ἀμανίδων λεγομένων Πυλῶν πορείᾳ κατὰ μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Κιλικίαν . (3) πυθόμενον δὲ παρὰ τῶν ἐγχωρίων προάγειν τὸν Ἀλέξανδρον ὡς ἐπὶ Συρίαν , ἀκολουθεῖν καὶ συνεγγίσσαντα τοῖς στενοῖς στρατοπεδεῦσαι παρὰ τὸν Πίναρον ποταμόν . (4) εἶναι δὲ τοῦ μὲν τόπου τὸ διάστημα μ ' οὐ πλείω τῶν τεττάρων καὶ δέκα σταδίων ἀπὸ θαλάττης ἕως πρὸς τὴν παρώρειαν · (5) διὰ δὲ τούτου φέρειν τὸν προειρημένον ποταμὸν ἐπικάρσιο ν , ἀπὸ μὲν τῶν ὁρῶν εὐθέως ἐκρήγματα τῶν πλευρῶν ν , διὰ δὲ τῶν ἐπιπέδων ἕως εἰς θάλατταν ἀποτόμους ἔχοντα καὶ δυσβάτους λόφους ς . (6) ταῦτα δ' ὑποθέμενος, ἐπεὶ συνεγγίζοιεν οἱ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐξ ὑποστροφῆς ἐπ' αὐτοὺς ἀναχωροῦντες, κρίναί φησι Δαρεῖον καὶ τοὺς ἡγεμόνας τὴν μὲν φάλαγγα τάξει πᾶσαν ἐν αὐτῇ τῇ στρατοπεδεῖν, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς εἶχε, χρήσασθαι δὲ τῷ ποταμῷ προβλήματι διὰ τὸ παρ' αὐτὴν ρεῖν τὴν στρατοπεδεῖαν. (7) μετὰ δὲ ταῦτα φησι τοὺς μὲν ἵππεῖς τάξει παρὰ θάλατταν, τοὺς δὲ μισθοφόρους ἐξῆς τούτοις παρ' αὐτὸν τὸν ποταμόν, ἐχομένους τούτων τοὺς πελταστὰς συνάπτοντας τοῖς ὄρεσι. (18) πῶς δὲ προέταξε τούτους πρὸ τῆς φάλαγγος, τοῦ ποταμοῦ ρέοντος παρ' αὐτὴν τὴν στρατοπεδεῖαν, δυσχερὲς κατανοῆσαι, καὶ ταῦτα τῷ πλήθει τοσοῦτων ὑπαρχόντων. (2) τρισμῦριοι μὲν γὰρ ἵππεῖς ὑπῆρχον, ὡς αὐτὸς ὁ Καλλισθένης φησὶ, τρισμῦριοι δὲ μισθοφόροι. εἰς ποῖον οὖν τόπον ἐτάττετο τὸ τῶν μισθοφόρων πλῆθος, εἰ μὴ νῆ Δία κατόπιν τῶν ἱππέων. ἀλλ' οὐ φησιν, ἀλλὰ συμπεπτωκέναι τούτους τοῖς Μακεδόσι κατὰ τὴν ἐπαγωγὴν. (7) ἐξ ὧν ἀνάγκη ποιεῖσθαι τὴν ἐκδοχὴν διότι τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ τόπου τὸ παρὰ θάλατταν ἢ τῶν ἱππέων ἐπεῖχε τάξις, τὸ δ' ἥμισυ τὸ πρὸς τοῖς ὄρεσιν ἢ τῶν μισθοφόρων. (8) ἐκ δὲ τούτων εὐσυνλόγιστον πόσον ὑπῆρχε τὸ βάθος τῶν ἱππέων καὶ ποῖον ἔδει τόπον ἀπέχειν τὸν ποταμὸν ἀπὸ τῆς στρατοπεδεῖας. (9) μετὰ δὲ ταῦτα συνεγγιζόντων τῶν πολεμίων φησὶ τὸν Δαρεῖον αὐτὸν κατὰ μέσσην ὑπάρχοντα τὴν τάξιν καλεῖν τοὺς μισθοφόρους ἀπὸ τοῦ κέρατος πρὸς αὐτόν. τὸ δὲ τελευταῖον φησι τοὺς ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρατος ἵππεῖς ἐπαγαγόντας ἐμβαλεῖν τοῖς περὶ τὸν Ἀλέξανδρον, τοὺς δὲ γενναίως δεξαμένους ἀντεπάγειν καὶ ποιεῖν μάχην ἰσχυράν. (12) ὅτι δὲ ποταμὸς ἦν ἐν μέσῳ, καὶ ποταμὸς οἶον ἀρτίως εἶπεν, ἐπελάθετο. (19) τούτοις δ' ἐστὶ παραπλήσια τὰ κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον. φησὶ γὰρ αὐτὸν ποιήσασθαι τὴν εἰς τὴν Ἀσίαν διάβασιν πεζῶν μὲν ἔχοντα τέτταρας μυριάδας, ἵππεῖς δὲ τετρακισχιλίους καὶ πεντακοσίους· (2) μέλλοντι δ' εἰς Κιλικίαν ἐμβάλλειν ἄλλους ἐλθεῖν ἐκ Μακεδονίας πεζοὺς μὲν πεντακισχιλίους, ἵππεῖς δ' ὀκτακοσίους. (3) ἀφ' ὧν εἴ τις ἀφέλοι τρισχιλίους μὲν πεζοὺς, τριακοσίους δ' ἵππεῖς,

ἐπὶ τὸ πλεῖον ποιῶν τὴν ἀπουσίαν πρὸς τὰς γεγενημένας χρείας, ὅμως πεζοὶ μὲν ἀπολειφθήσονται τετρακισμύριοι δισχίλιοι, πεντακισχίλιοι δ' ἵππεῖς. (4) τούτων οὖν ὑποκειμένων, φησὶ τὸν Ἀλέξανδρον πυθέσθαι τὴν Δαρείου παρουσίαν εἰς Κιλικίαν ἑκατὸν ἀπέχοντα σταδίου ἀπ' αὐτοῦ, διαπεπορευμένον ἤδη

2b, 124, F 35, V 50

τὰ στενά. (5) διόπερ ἐξ ὑποστροφῆς πάλιν ποιεῖσθαι τὴν πορείαν διὰ τῶν στενῶν, ἄγοντα πρῶτον μὲν τὴν φάλαγγα, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ἵππεῖς, ἐπὶ πᾶσι τὸ σκευοφόρον. (6) ἅμα δὲ τῷ πρῶτον εἰς τὰς εὐρυχωρίας ἐκπесεῖν, διασκευάζεσθαι παραγγείλанта πᾶσιν ἐπιπαρεμβалеῖν τὴν φάλαγγα καὶ ποιῆσαι τὸ βάθος. αὐτῆς ἐπὶ τριάκοντα καὶ δύο, μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν εἰς ἑκκαίδεκα, τὸ δὲ τελευταῖον, σύνεγγυς ὄντα τοῖς πολεμίοις, εἰς ὀκτώ. (7) ταῦτα δ' ἐστὶ μείζω τῶν προειρημένων ἀλογήματα (9) ἐκ δὲ τούτων εὐθεώρητον ὅτι καθ' ὃν καιρὸν ἐποίησε τὴν δύναμιν Ἀλέξανδρος ἑκκαίδεκα τὸ βάθος, ἀναγκαῖον ἦν εἴκοσι σταδίων ὑπάρχειν τὸ τοῦ τόπου διάστημα καὶ περιττεύειν ἔτι τοὺς μὲν ἵππεῖς πάντας, τῶν δὲ πεζῶν μυρίους. (20) μετὰ δὲ ταῦτα φησι μετωπηδὸν ἄγειν τὴν δύναμιν, ἀπέχοντα τῶν πολεμίων περὶ τετταράκοντα σταδίου. ἔν δὲ τῶν ὑπ' αὐτοῦ Καλλισθένους λεγομένων ἱκανὸν ὑπάρχει πρὸς πίστιν· (4) τοὺς γὰρ ἀπὸ τῶν ὀρῶν χειμάρρους καταφερομένους τοσαῦτά φησι ποιεῖν ἐκρήγματα κατὰ τὸ πεδῖον, ὥστε καὶ τῶν Περσῶν κατὰ τὴν φυγὴν διαφθαρῆναι λέγουσι τοὺς πλείστους ἐν τοῖς τοιούτοις κοιλώμασι. (5) νῆ Δί', ἀλλ' ἔτοιμος ἐβούλετ' εἶναι πρὸς τὴν τῶν πολεμίων ἐπιφάνειαν. (21) τὸ δὲ δὴ πάντων μέγιστον· ἤδη γὰρ σύνεγγυς ὄντα τοῖς πολεμίοις αὐτὸν εἰς ὀκτὼ ποιῆσαί φησι τὸ βάθος. (4) αὐτὸς δὲ φησι λείπειν τῶν δεκατεττάρων σταδίων ** καὶ τούτου μέρος μὲν τι πρὸς θαλάττῃ τοὺς ἡμίσεας ἐπὶ τοῦ δεξιῦ ** ἔτι δὲ τὴν ὅλην τάξιν ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἱκανὸν τόπον ἀφεστάναι πρὸς τὸ μὴ τοῖς πολεμίοις ὑποπεπτωκέναι τοῖς κατέχουσι τὰς παρωρείας. (6) ἴσμεν γὰρ ὃ ποιεῖ πρὸς τούτους ἐπικάμπιον. (22) τὰ μὲν γὰρ ἅμα τούτοις ἀλογήματα μακρὸν ἂν εἴη λέγειν πάντα πλὴν τελέως ὀλίγων. (2) φησὶ γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον σπουδάζειν κατὰ τὴν τάξιν, ἵνα κατὰ τὸν Δαρεῖον αὐτὸν ποιήσῃ τὴν μάχην· ὁμοίως δὲ κατὰ μὲν ἀρχὰς καὶ τὸν Δαρεῖον αὐτὸν βούλεσθαι κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον, ὕστερον δὲ μετανοῆσαι.

2b, 124, F 36

PLUT. Alex. 33: τότε δὲ τοῖς Θετταλοῖς πλεῖστα διαλεχθεὶς καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν, ὡς ἐπέρρωσαν αὐτὸν βοῶντες ἄγειν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, τὸ ξυστὸν εἰς τὴν ἀριστερὰν μεταβαλὼν τῇ δεξιᾷ παρεκάλει τοὺς θεοὺς, ὡς Καλλισθένης φησὶν, ἐπευχόμενος, εἴπερ ὄντως Διόθεν ἐστὶν γεγονώς, ἀμῦναι καὶ συνεπιρῶσαι τοὺς Ἑλλήνας.

2b, 124, F 37

—33: οὐ μὴν τότε ἂν ἐδόκει διαφυγεῖν (sc. ὁ Δαρεῖος), εἰ μὴ πάλιν ἦκον ἕτεροι παρὰ τοῦ Παρμενίωνος ἵππεῖς μετακαλοῦντες Ἀλέξανδρον, ὡς συνεστῶσης ἔτι πολλῆς δυνάμεως ἐκεῖ καὶ τῶν πολεμίων οὐκ ἐνδιδόντων. ὅλως γὰρ αἰτιῶνται Παρμενίωνα κατ' ἐκείνην τὴν μάχην νωθρὸν γενέσθαι καὶ δύσεργον, εἴτε τοῦ γήρωος ἤδη τι παραλύοντος τῆς τόλμης εἴτε τὴν ἐξουσίαν καὶ τὸν ὄγκον, ὡς Καλλισθένης φησὶ, τῆς Ἀλεξάνδρου δυνάμεως βαρυνόμενον καὶ προσφθοροῦντα. τότε δ' οὖν ὁ βασιλεὺς ἀνιαθεὶς τῇ μεταπέμψει τοῖς μὲν στρατιώταις οὐκ ἔφρασε τὸ ἀληθές, ἀλλ' ὡς ἀνέχων τοῦ φονεύειν καὶ σκότους ὄντος ἀνάκλησιν ἐσήμανεν. ἐλαύνων δὲ πρὸς τὸ κινδυνεῦον μέρος ἤκουσε καθ' ὃδὸν ἡττῆσθαι παντάπασιν καὶ φεύγειν τοὺς πολεμίους.

2b, 124, F 38

STRABON XI 14, 13: φησὶ γὰρ (sc. Ἡρόδοτος I 202) ἐκ Ματινηνῶν αὐτὸν (sc. τὸν Ἀράξην) ῥέοντα εἰς τετταράκοντα ποταμοὺς σχίζεσθαι, μερίζειν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς· καὶ Καλλισθένης δὲ ἠκολούθησεν αὐτῷ.

2b, 124, F 39

SCHOL. APOLL. RHOD. I 211: τὴν δὲ Ὠρεῖθυιαν Σιμωνίδης ἀπὸ Βριλησσοῦ φησιν ἀρπαγεῖσαν ἐπὶ τὴν Σαρπηδονίαν πέτρην τῆς Θράκης ἐνεχθῆναι· ἔστι γὰρ καὶ τῆς Κιλικίας ὁμώνυμος, ὡς Καλλισθένης.

- 2b, 124, F 40 —Π 936 καὶ δὴ Παρθενίοιο ῥοάς] ποταμὸς Παφλαγονίας Παρθένιον δέ φησιν αὐτὸν ὠνομάσθαι Καλλισθένης διὰ τὸ τὴν Ἄρτεμιν ἐν αὐτῷ λούεσθαι· ἔνιοι δὲ διὰ τὸ στάσιμον τοῦ ῥεύματος καὶ ἡρεμὸν φασιν οὕτω προσαγορεύεσθαι.
- 2b, 124, F 41 AELIAN. N A XVI 30: ἐν Λυκίαι λέγει Καλλισθένης ὁ Ὀλύνθιος κείρεσθαι καὶ τὰς αἴγας ὥσπερ οὖν πανταχῇ τὰ πρόβατα· γίνεσθαι γὰρ δασυτάτας καὶ εὐτριχας δεινῶς τὰς αἴγας, ὥς εἰπεῖν βοστρύχους ἢ τινὰς ἔλικας κόμης ἐξηρητῆσθαι αὐτῶν· καὶ μέντοι καὶ τοὺς τεχνίτας τῆς τῶν νεῶν ἐργασίας καταχρῆσθαι αὐταῖς τὰς σειρὰς συμπλέκοντας ὥς καὶ τοὺς κάλως ἄλλοι.
- 2b, 124, F 42 [ARISTOT.] π. θαυμ. ἀκ. 132: ἐν μιᾷ τῶν Αἰόλου προσαγορευομένων νήσων πληθὸς τί φασι γενέσθαι φοινίκων, ὅθεν καὶ Φοινικώδη καλεῖσθαι. οὐκ ἂν οὖν εἴη τὸ λεγόμενον ὑπὸ Καλλισθένους ἀληθές, ὅτι ἀπὸ Φοινίκων τῆς Συρίας τῶν τὴν παραλίαν οἰκούντων τὸ φυτὸν ἔλαβε τὴν προσηγορίαν.
- 2b, 124, F 43 ATHEN. XIII 2 p. 555 D: τοὺς περιτιθέντας Σωκράτει δύο γαμετὰς γυναῖκας, Ξανθίππην καὶ τὴν Ἀριστείδου Μυρτώ—οὐ τοῦ δικαίου καλουμένου (οἱ χρόνοι γὰρ οὐ συγχωροῦσιν), ἀλλὰ τοῦ τρίτου ἀπ' ἐκείνου. εἰσὶ δὲ Καλλισθένης, Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς (228 F 44), Σάτυρος ὁ περιπατητικός (IV), Ἀριστόξενος (IV), οἷς τὸ ἐνδόσιμον Ἀριστοτέλης ἔδωκεν ἱστορῶν τοῦτο ἐν τῷ Περὶ εὐγενείας (F 93 Rose) ἀντεῖπε δὲ τοῖς λέγουσι περὶ τῶν Σωκράτους γυναικῶν Παναίτιος ὁ Ῥόδιος. s. F 48.
- 2b, 124, F 44 ATHEN. MECHAN. (Schneider Abh. Gött. Ges. d. W. N F XII 1912) p. 10: ... ὀλίγα προπαραστησάμενοι διὰ τοὺς εἰωθότας εὐθύνειν πικρῶς τὰς συνθέσεις τῶν λέξεων. οὐ γὰρ ὑπολαμβάνω καθήκειν ἐξεργαζόμενον αὐτὰς ὑστερῆσαι τῆς προθέσεως, καθάπερ συνέβη τῷ Ἰσοκράτει ἐν τῷ συμβουλευτικῷ τῷ πρὸς Φίλιππον αὐτῷ γραφέντι· ἐλύθη γὰρ πρότερον ὁ πόλεμος ἢ ἐκεῖνος ἐτέλεσε τὴν συμβουλίαν. ἔτι δὲ καὶ καλῶς ἔχειν μοι δοκεῖ τοῖς ὀρθῶς παραινουῖσι πείθεσθαι περὶ τῶν τοιούτων. ὁ μὲν γὰρ ἱστοριογράφος Καλλισθένης φησί· « δεῖ τὸν γράφειν τι πειρώμενον μὴ ἀστοχεῖν τοῦ προσώπου υ, ἀλ λ' οἰκείως αὐτῷ τε καὶ τοῖς πράγμασι τοὺς λόγους θεῖναι ι. »
- 2b, 124, F 45 HARPOKR. SUID. s. Βόθυνος· τόπος τις ἰδίως οὕτω καλούμενος ἐν τῇ Ἱερᾷ ὁδῷ. Ἰσαῖος ἐν τῷ Πρὸς Ἑρμῶνα περὶ ἐγγύης μνημονεύει τοῦ τόπου καὶ Καλλισθένης.
- 2b, 124, F 46 LUKIAN. Demosth. enc. 15: οὐ γὰρ ὥς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη που λέγων τὰς τραγωιδίας ἐν οἴνῳ γράφειν ἐξορμῶντα καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχὴν
- 2b, 124, F 47 PHOT. BEROL. SUID. s. ἀναρᾶσθαι· ἀντὶ τοῦ διαλύειν τὴν γενομένην καταράν. οὕτως Καλλισθένης.
- 2b, 124, F 48 PLUT. Aristeid. 27,2: καὶ τὰς μὲν θυγατέρας (sc. Ἀριστείδου) ἱστοροῦσιν ἐκ τοῦ πρυτανείου τοῖς νυμφίοις ἐκδοθῆναι δημοσίαι τῆς πόλεως τὸν γάμον ἐγγυώσης καὶ προῖκα τρισχιλίας δραχμὰς ἑκατέραι ψηφισαμένης· Λυσιμάχῳ δὲ τῷ υἱῷ μνᾶς μὲν ἑκατὸν ἀργυρίου καὶ γῆς τοσαῦτα πλέθρα πεφυτευμένης ἔδωκεν ὁ δῆμος, καὶ ἄλλας δραχμὰς τέσσαρας εἰς ἡμέραν ἐκάστην ἀπέταξεν, Ἀλκιβιάδου τὸ ψήφισμα γράψαντος. (3) ἔτι δὲ Λυσιμάχου θυγατέρα Πολυκρίτην ἀπολιπόντος, ὥς Καλλισθένης φησί, καὶ ταύτῃ σίτησιν ὅσῃν καὶ τοῖς Ὀλυμπιονίκαις ὁ δῆμος ἐψηφίσατο.
- 2b, 124, F 49 PLUT. Aet. gr. 9 p. 292 D—F: τίς ὁ παρὰ Δελφοῖς ὁσιωτὴρ καὶ διὰ τί βύσιον ἓνα τῶν μηνῶν καλοῦσιν; ὁ δὲ βύσιος μῆν, ὥς μὲν οἱ πολλοὶ νομίζουσι, φύσιός ἐστιν· ἔαρος γὰρ ἄρχει καὶ τὰ πολλὰ φύεται τηνικαῦτα καὶ διαβλαστάνει. τὸ δ' ἀληθές οὐκ ἔχει οὕτως· οὐ γὰρ ἀντὶ τοῦ φ τῷ β χρῶνται Δελφοί, καθάπερ Μακεδόνες, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ π ... ἔστιν οὖν πύσιος ὁ βύσιος, ἐν ᾧ πυστιῶνται καὶ πυνθάνονται τοῦ θεοῦ· τὸ γὰρ ἐννοεῖν καὶ πάτριον. ἐν τῷ μηνὶ γὰρ τούτῳ χρηστήριον ἐγίγνετο, καὶ ἐβδόμην ταύτην νομίζουσι τοῦ θεοῦ γενέθλιον· καὶ πολύφθοον

ὀνομάζουσιν οὐ διὰ τὸ πέττεσθαι φθοῖς, ἀλλὰ πολυπευθῇ καὶ πολυμάντευτον οὔσαν. ὁψὲ γὰρ ἀνειθήσαν αἱ κατὰ μῆνα μαντεῖαι τοῖς δεομένοις· πρότερον δ' ἅπαξ ἐθεμίστευεν ἡ Πυθία τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ αὐτὴν τὴν ἡμέραν, ὡς Καλλισθένης καὶ Ἀναξανδρίδης (III) ἱστορήκασιν.

2b, 124, F 50 POLYB. VI 45, 1: ἐπὶ δὲ τῶν Κρηταιῶν (sc. πολιτείαν) μεταβάντες ἄξιον ἐπιστῆσαι κατὰ δύο τρόπους, πῶς οἱ λογιώτατοι τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, Ἐφορος (70 F 148) Ξενοφῶν Καλλισθένης Πλάτων, πρῶτον μὲν ὁμοίαν εἶναι φασὶ καὶ τὴν αὐτὴν τῇ Λακεδαιμονίων, δεύτερον δ' ἐπαινετὴν ὑπάρχουσιν ἀποφαίνουσιν· ὧν οὐδέτερον ἀληθὲς εἶναι μοι δοκεῖ.

2b, 124, F 51 PROKLOS. i. Plat. Tim. 21 E (I 97, 27 Diehl): τοὺς δὲ Ἀθηναίους Καλλισθένης μὲν καὶ Φανόδημος (III) πατέρας τῶν Σαιτικῶν ἱστοροῦσι γενέσθαι, Θεόπομπος (Anaxim. 72 F 20) δὲ ἀνάπαλιν ἀποίκους αὐτῶν εἶναι φησιν.

2b, 124, F 52 SCHOL. LYKOPHR. 520: ἡ ὅτι τριγέννητος θεὰ ἡ Ἀθηνᾶ· Καλλισθένης γὰρ φησὶ τρίτη τοῦ μηνὸς γεννηθῆναι, διὸ καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἡ τρίτη ἱερὰ αὐτῆς καλεῖται. ἡ ὅτι παρὰ τῷ Τρίτῳ ποταμῷ γεννηθῆναι <λέγεται>

2b, 124, F 53 STRABON XII 3, 5: τοὺς δὲ Καύκωνας, οὓς ἱστοροῦσι τὴν ἐφεξῆς οἰκῆσαι παραλίαν τοῖς Μαριανδυνοῖς μέχρι τοῦ Παρθενίου ποταμοῦ (F 40) πόλιν ἔχοντας τὸ Τίειον, οἱ μὲν Σκύθας φασίν, οἱ δὲ τῶν Μακεδόνων τινάς, οἱ δὲ τῶν Πελασγῶν Καλλισθένης δὲ καὶ ἔγραφε τὰ ἔπη ταῦτα εἰς τὸν Διάκοσμον μετὰ τὸ (Il. B 855) 'Κρῶμναν τ' Αἰγιάλόν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους' τιθεὶς 'Καύκωνας <δ>' αὐτ' ἤγε Πολυκλέος υἱὸς ἀμύμων, οἱ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον'. παρήκειν γὰρ ἀφ' Ἡρακλείας καὶ Μαριανδυνῶν μέχρι Λευκοσύρων ... τό τε τῶν Καυκῶνων γένος τὸ περὶ τὸ Τίειον μέχρι Παρθενίου καὶ τὸ τῶν Ἐνετῶν τὸ συνεχὲς μετὰ τὸν Παρθένιον τῶν ἐχόντων τὸ Κύτωρον· καὶ νῦν δ' ἔτι Καυκωνίτας εἶναι τινὰς περὶ τὸν Παρθένιον.

2b, 124, F 54 STRABON XIV 5, 28: φήσας δὲ (sc. Ἀπολλόδωρος 244 F 170) ἀγνώτων τινῶν μεμνησθαι τὸν ποιητὴν, Καύκωνας μὲν ὀρθῶς λέγει καὶ Σολύμους καὶ Κητ <ε> ἰους καὶ Λέλεγας καὶ Κίλικας τοὺς ἐκ Θήβης πεδίου, τοὺς δ' Ἀλιζῶνας αὐτὸς πλάττει, μᾶλλον δ' οἱ πρῶτοι τοὺς Ἀλιζῶνας ἀγνοήσαντες, τίνες εἰσὶ, καὶ μεταγράφοντες πλεοναχῶς καὶ πλάττοντες τὴν τοῦ ἀργύρου γενέθλην καὶ ἄλλα πολλὰ μέταλλα ἐκλελειμμένα ἅπαντα. πρὸς ταύτην δὲ τὴν φιλοτιμίαν κακείνας συνήγαγον τὰς ἱστορίας, ἃς ὁ Σκήψιος (V) τίθησι παρὰ Καλλισθένους λαβὼν καὶ ἄλλων τινῶν οὐ καθαρευόντων τῆς περὶ τῶν Ἀλιζῶνων ψευδοδοξίας· ὡς ὁ μὲν Ταντάλου πλοῦτος καὶ τῶν Πελοπιδῶν ἀπὸ τῶν περὶ Φρυγίαν καὶ Σίπυλον μετάλλων ἐγένετο, ὁ δὲ Κάδμου <ἐκ τῶν> περὶ Θράικην καὶ τὸ Παγγαῖον ὄρος, ὁ δὲ Πριάμου ἐκ τῶν ἐν Ἀστύροις περὶ Ἄβυδον χρυσείων (ὧν καὶ νῦν ἔτι μικρὰ λείπεται, πολλὴ δ' ἡ ἐκβολή καὶ τὰ ὀρύγματα σημεῖα τῆς πάλαι μεταλλείας), ὁ δὲ Μίδου ἐκ τῶν περὶ τὸ Βέρμιον ὄρος, ὁ δὲ Γύγου καὶ Ἀλυάττου καὶ Κροίσου ἀπὸ τῶν ἐν Λυδία <καὶ * > τῆς μεταξὺ Ἀταρνέως τε καὶ Περγάμου πολίχνη <σ> ἐρήμη <σ> ἐκμεταλλευμένα ἐχούσης τὰ χωρία.

2b, 124, F 55 PAP. OXYRH. 222 col. I 41 (siegerliste ol. 78; 468) ... ἡμος Παρρά[σιος παι δ πάλ]ην ο καλλίς....

2b, 124, F 56 STOB. Flor. III 7, 66 = [PLUT.] Parall. 5 p. 306 E F: Καλλισθένους ἐν δευτέρῳ Μεταμορφώσεων. κατὰ Κελαινὰς πόλιν τῆς Φρυγίας διὰ μῆνιν Ἰδαίου Διὸς χάσμα μεθ' ὕδατος γενόμενον πολλὰς οἰκίας αὐτάνδρους εἰς τὸν βυθὸν καθεῖλκυσε. τοῦ δὲ δήμου κινδυνεύοντος Μίδας ὁ βασιλεὺς χρησμὸν ἔλαβε συνελεύσεσθαι τὴν γῆν, ἐὰν εἰς τὸ βάραθρον βάληι τὸ τιμιώτατον ἐν ἀνθρωπίνῳ βίῳ. τῶν δὲ Κελαινιτῶν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον καὶ τὸν κόσμον τῶν γυναικῶν εἰς τὸ χάσμα ῥιψάντων, καὶ μηδ' οὕτω τοῦ κακοῦ λήξαντος, Ἀγχοῦρος ὁ υἱὸς Μίδα λογισάμενος μηδὲν εἶναι τιμιώτερον ἐν βίῳ ψυχῆς ἀνθρωπίνης, δοὺς περιπλοκάς τῳ γεννήσαντι καὶ ἀποταξάμενος τῇ γυναικὶ Τιμοθέῃ, μεθ' ὁρμῆς ἔφιππος εἰς τὸν τόπον τοῦ χάσματος ἠνέχθη.

τῆς δὲ γῆς εἰς τὴν φυσικὴν ἀρμονίαν συνελθούσης Μίδας βωμὸν ἰδρύσατο Διὸς Ἰδαίου, ὃν χρύσειον ἐποίησε ταῖς χερσὶν ἀψάμενος. οὗτος ὁ βωμὸς περὶ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ τὸ χάσμα συνέβη γενέσθαι, λίθινος γίνεται· τῆς δ' ὠρισμένης προθεσμίας παρελθούσης χρύσεος ὀράται.

2b, 124, F 57 STOB. III 7, 67 = [PLUT.] Parall, 8 p. 307 D: Καλλισθένης ἐν τρίτῳ Μακεδονικῶν. Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς δύο καὶ τριάκοντα Χαλκιδικὰς πόλεις τοῖς ἰδίοις ὑποτάξας σκῆπτροις Μεθωναίους καὶ Ὀλυνθίους λεηλατεῖν ἤρξατο. γενόμενος δὲ κατὰ γέφυραν ποταμοῦ Σάρδωνος καὶ εἰς τὸ πέραν διαβῆναι βιαζόμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν Ὀλυνθίων ἐπεσκέθη. τοξότης δὲ τις Ἀστὴρ τοῦνομα τόξον ἐντείνας ἐτύφλωσε τὸν Φίλιππον εἰπὼν “Ἀστὴρ Φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλος.” ἀποβαλὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν ὀφθαλμὸν εἰς τὸν ποταμὸν ἑαυτὸν ἔρριψε καὶ πρὸς τοὺς οἰκείους διανηξάμενος τὸν κίνδυνον ἐξέφυγεν.

2b, 124, F 58 [PLUT.] Parall. 31 p. 313 B: Ἀθηναίων πόλεμον ἔχόντων πρὸς Εὐμόλπον καὶ τῆς εὐθηνίας μὴ ἐπαρκούσης, Πύρανδρος ταμίας τῶν δημοσίων ὑπεσπάσατο τὸ μέτρον φειδωλῶς χρώμενος οἱ δ' ἐγγχώριοι ὥς προδότην ὑποπεύσαντες λιθόλευστον ἐποίησαν. ὥς Καλλισθένης ἐν τρίτῳ Θραικικῶν.

2b, 124, F 59 [PLUT.] De fluv. IV 2: γεννᾶται δὲ παρ' αὐτῷ (sc. τῷ Γάγγη) βοτάνη παραπλησία βουγλώσσωι, ἣν λειοτριβοῦντες τὸν χυλὸν αὐτῆς τηροῦσι, καὶ νυκτὸς βαθείας τοὺς φωλεοὺς τῶν τίγρεων περιρραίνουσιν. αἱ δὲ διὰ τὴν δύναμιν τῆς ἐκχυθείσης ὑγρασίας προχωρῆσαι μὴ δυνάμεναι θνήσκουσι, καθὼς ἱστορεῖ Καλλισθένης ἐν γ τῶν Κυνηγετικῶν.

3b, 124, F 59a Tzet. Chil. 3, 83 ff.: Κτησίας (688 F 69) καὶ Ἡρόδοτος (—), Διόδωρος (1, 58, 2) καὶ Δίων (or. 71, 17?), καὶ Καλλισθένης σὺν αὐτοῖς, Σιμόκατος (Hist. 6, 11) καὶ ἄλλοι τῆς ἱστορίας μέμνηνται στενῶς, οἱ δὲ πλατέως.